

Какви права имам като жертва на престъпление?

Никой не е подготвен да бъде жертва на престъпление.

Независимо от това дали се касае за джебчийска кражба, тежка телесна повреда или друго престъпление: Вследствие на престъплението човек е наранен, разстроен и често не знае какво трябва да се направи.

Този информационен лист трябва да Ви даде първоначална представа къде ще намерите помощ в такава ситуация и какви права имате.

Кой може да ми помогне?

Консултации и помощ предлагат организациите за оказване на помощ на жертви на престъпления. В консултативните центрове работят специално обучени лица, които имат голям опит с хора във Вашето положение, които искат да Ви изслушат и да Ви помогнат. В зависимост от нуждата те могат да Ви предоставят и друга помощ, напр. психологична или терапевтична помощ.

Информация за това към кого можете да се обърнете, ще намерите тук www.hilfe-info.de

Разбира се можете да попитате във всяка полицейска служба.

Как мога да съобща за престъпление и да подам жалба, и какво ще се случи тогава?

Ако искате да съобщите за престъпление, можете да се обърнете към всяка полицейска служба. Можете да подадете жалба за престъпление и в прокуратурата. Ако вече сте подали жалба за престъпление, не можете просто да я оттеглите, тъй като разследващите органи (полиция и прокуратура) принципно трябва да преследват всяко съобщено престъпление.

Само при някои дребни престъпления (като например обида или материална щета) жертвата може да определи дали да се преследва деянието. Поради това тези деяния се наричат престъпления от частен характер: Наказателното преследване по принцип се осъществява само по молба, тоест само ако Вие като жертва на престъплението изрично желаете това. Вие трябва да подадете тази молба в рамките на три месеца, след като сте научили за деянието и личността на извършителя.

Какво се случва, ако не владея или трудно разбирам немски език?

Това не е от значение. Ако желаете да подадете жалба, ще Ви бъде оказана помощ. Ако бъдете разпитван като свидетел, имате право да бъде привлечен преводач. Ако искате определена информация или не разбирате достатъчно немски език, можете да поискате да получите съобщение на разбираем за Вас език.

Каква информация мога да получа за наказателното производство?

Ако сте станали жертва на престъпление, можете да получите информация за производството и по делото. Най-добре веднага кажете в полицията дали желаете информация и каква. Можете да получите следната информация:

- Вие ще получите кратко писмено потвърждение на Вашата жалба за извършено престъпление.

- Ще Ви бъде съобщено, ако прокуратурата е прекратила производството, т.е. не е внесла обвинение в съда.
- Вие ще бъдете информиран кога и къде ще се проведе съдебното заседание и какво обвинение е предявено на обвиняемия.
- Ще Ви бъде съобщен резултата от съдебния процес, т.е. дали има оправдателна или осъдителна присъда, или производството е прекратено.
- Ще получите информация за това дали обвиняемият осъденият е задържан в ареста. Към това спада и да се информирате, когато той например получи отпуск или е избягал от ареста.
- Ще Ви бъде съобщено дали на осъдения е забранено да контактува с Вас.

Освен това във всеки отделен случай Вие можете да поискате да получавате справки или копия от делата. Това след пътнотранспортно произшествие може да бъде например скица на мястото на произшествието, която Ви е необходима, за да изисквате обезщетение за материални или неимуществени щети. Ако нямате право на граждански иск в наказателния процес (за граждански иск в наказателния процес четете по-долу на стр. 3), трябва да обосновате молбата си, тоест да обясните защо Ви е необходима тази информация от документите. В отделни случаи може да има изключения.

Ваше показание в качеството на свидетел

Като жертва на престъпление Вие сте свидетел и затова сте много важен за делото. Най-важната задача на свидетеля се състои в това да даде пълни и истинни показания. Ще помогнете много на следствените органи, ако на Вашия разпит донесете документи, с които разполагате (напр. медицинско удостоверение или снимки). По принцип Вие давате Вашите показания в полицията. В много случаи по-късно трябва да дадете показания и пред съда. Само в изключителни случаи, например ако сте женен/омъжена за обвиняемото лице или сте роднини, можете да откажете да дадете показания, тогава не трябва да казвате нищо.

Но при Вашия разпит трябва да кажете Вашето име и Вашия адрес. Може да се направи изключение, ако има особена заплаха. Това може да бъде например случай, в който някой Ви е заплашил с насилие, защото искате да дадете показания. Тогава не трябва да посочвате личния Ви адрес. Вместо това трябва да посочите друг адрес, на който можете да бъдете намерен. Това може да бъде например организация за оказване на помощ на жертви на престъпления, с която контактувате. Ако давате показания пред съда и обвиняемият или подсъдимият присъстват, няма да бъдете разпитван за Вашия пълен адрес, а само за Вашето местоживееие. Ако има опасност като току-що описаната, не трябва да посочвате местоживееенето.

Даването на показания в качеството на свидетел със сигурност е изключителна ситуация за Вас, която може да бъде много натоварваща. Поради това на разпита можете да доведете придружител. Това може да бъде роднина или дори приятел. Това лице може да присъства на разпита и само в изключителни случаи може да бъде изключено. Естествено Вие можете да бъдете придружаван от адвокат. В особени случаи за времетраенето на разпита е възможно да Ви бъде назначен адвокат на държавни разноски. Ако сте на мнение, че за разпита, независимо дали чрез полицията, прокуратурата или съда, се нуждаете от такава помощ, попитайте възможно най-рано преди разпита лицето, което провежда разпита!

Психосоциално придружаване на процеса

От 2017 г. на федералната територия има възможност в определени случаи по време на цялото наказателно производство да има професионално придружаване и грижа

(така нареченото психосоциално придружаване на процеса). Такова право имат особено деца и младежи, които са станали жертви на престъпления с насилие или на сексуални престъпления. Също така и възрастни жертви на тежки престъпления с физическо и сексуално насилие се нуждаят от такава помощ и я получават.

Психосоциално придружаване на процеса е безплатно за жертвата, ако е потвърдено от съда. Във всички други случаи можете да се възползвате от психосоциално придружаване на процеса на собствени разноски. Не се страхувайте да питате в полицията или в организация за оказване на помощ на жертви на престъпления. Те могат да Ви дадат допълнителна информация.

Също така в интернет можете да намерите много информация за психосоциалното придружаване на процеса на → www.hilfe-info.de.

Мога ли да се включа в наказателното производство като частен обвинител?

Ако сте станали жертва на определени престъпления, можете да се явите в производството като частен обвинител. Тук се включват например изнасилване, сексуално насилие, опит за убийство или деяние, довело до убийство на близък човек. В такъв случай имате особени права, например Вашият адвокат може да се запознае с наказателните досие за Вас без особени мотиви и по всяко време на производството да подава молби. Освен това, за разлика от другите свидетели, можете по принцип да участвате винаги в съдебното заседание.

Кой плаща на моя адвокат?

Ако ангажирате адвокат, могат да възникнат разходи за Вас. Ако обвиняемият бъде осъден, той трябва да поеме Вашите разноски за адвокат. В действителност не всички осъдени са в състояние да платят в действителност разходите. Поради това е възможно, самият Вие да поемете тогава разходите.

В специални изключителни случаи можете да поискате от съда, да Ви бъде назначен адвокат за държавна сметка. Това например е при тежки престъпления с физическо и сексуално насилие или ако близки роднини, например деца, родители или брачни партньори са починали в следствие на престъплението. В този случай няма значение дали имате средства или не.

Също и при други случаи можете да поискате от съда финансова помощ за адвокатска помощ. Това може да е случаят, ако имате нисък доход и имате право да се включите в производството като частен обвинител.

Обезщетение за материални и неимуществени щети

Претърпели сте материални щети в следствие на престъпление или желаете да получите обезщетение за неимуществени щети? Желаете да предявите този иск още в наказателното производство? Това обикновено е възможно (така наречено производство за обезщетяване). За целта трябва да подадете конкретна молба. Ако искате да предявите искове, трябва да съобщите това рано, най-добре още при Вашата жалба.

Естествено Вие имате и друга възможност да предявите иск за обезщетение за материални и неимуществени щети по друго производство, т.е. не пред наказателния съд, а пред гражданския съд.

И в двата случая можете да поискате от съда финансова помощ за консултация с адвокат, ако имате много нисък доход.

Какви други права имам?

Вие сте претърпели насилие и в следствие на това имате здравословни проблеми? Тогава Вие можете да получавате държавни помощи съгласно Закона за обезщетение на жертвите на престъпления, ако се касае за лекарско или психотерапевтично лечение, грижи и помощни средства (напр. патерици, инвалиден стол) или пенсионни плащания (напр. за компенсиране на загуби в доходите). За целта можете да попитате полицията при Вашата жалба. Тя може да посредничи за Вас пред компетентния орган.

Без предварително подаване на молба можете да се обърнете към травматологичната амбулатория, за да получите при остра необходимост бърза и несложна психотерапевтична помощ.

Ако сте жертва на терористични или екстремистки деяния, можете да кандидатствате за финансови помощи във Федералната служба на правосъдието. Там ще научите всичко за условията и за процедурата: → www.bundesjustizamt.de (ключова дума: Bürgerdienste → Härteleistungen)

Като жертва на домашно насилие може би имате и други права съгласно Закона за защита от насилие. Например можете да поискате в районния съд (съд по семейни дела) да бъде забранено на извършителя да контактува с Вас. При определени обстоятелства съдът може да Ви разреши да ползвате самостоятелно жилище, което до сега сте ползвали заедно с извършителя. Необходимите молби можете да подавате или в писмена форма в районния съд или да бъдат протоколирани на място. Не е необходимо да бъдете придружаван от адвокат.

Евентуално може да има иски сприво задължително застрахова срещу злополука. Това може да е случаят, ако Ви например сте изпълнили Вашата професионална дейност, с училищен клас или с университетска семинарна група сте били на път или сте искали да помогнете на други лица по нещастни случаи или в нужда и сте пострадали. Преглед на касите за злополука и професионалните осигурителни каси ще намерите на уебсайта на немската осигурителна система за злополуки на → www.dguv.de (→ Versicherung → Zuständigkeit).

Какво представлява възстановително правосъдие?

Възстановителното правосъдие трябва да помогне на жертвата на престъпление да преодолее претърпяната несправедливост. По-подробно от нормалното заседание по наказателно дело на извършителя трябва конкретно и пряко в личен разговор да се разясни какви щети и травми е нанесло неговото деяние на жертвата. Това може да засяга материални щети, които е претърпяла жертвата в следствие на престъпление или душевни травми, лични обиди и предизвикани от деянието страхове. По принцип разговорът се провежда при съдействието на обучен посредник, по желание и без лична среща и само чрез посредник.

Възстановително правосъдие никога не се провежда волята на жертвата, а само тогава, когато извършителят сериозно изразят воля да поемат отговорност за деянието. В подходящи случаи възстановително правосъдие може да послужи за самостоятелно преодоляване на конфликта на жертвата и възстановяване на правния ред. Често това производство се инициира още от прокуратурата или полицията. То не спада към същинското наказателно производство и се провежда извън наказателното производство. За целта има специални места и организации, които назначават обучени посредници.

Повече информация за възстановителното правосъдие и за организациите, които го провеждат във Ваша близост, ще намерите в интернет, например на → www.toa-servicebuero.de/konfliktschlichter или на → www.bag-toa.de

Брошури и насочващи линкове

Информация за защитата на жертви ще намерите на www.hilfe-info.de

Още спомагателна информация ще намерите в следните брошури:

- Opferfibel (Ръководство за жертви)
- Ich habe Rechte (Аз имам права)
- Mehr Schutz bei häuslicher Gewalt (Повече защита при домашно насилие)
- Beratungs- oder Prozesskostenhilfe (Финансова помощ за консултации и съдебни разноси
всички на www.bmj.de/Publikationen)
- Hilfe für Opfer von Gewalttaten (Помощ за жертви на насилие)
на www.bmas.de/opferentschaedigung)

Поръчване на публикации:

www.bmj.de

Публикации на федералното правителство:

Пощенска кутия 481009

18132 Рощок

Телефон: (030) 18 272 272 1

Факс: (030) 18 10 272 272 1

В Долна Саксония има няколко консултантски центъра за жертви на престъпления:

Помощта е безплатна и е на разположение на всички жертви на престъпления и техните близки. В изброените по-долу центрове за контакт и консултации работят специално обучени специалисти. Те имат опит с хора във Вашето положение. Те ще Ви изслушват и ще Ви окажат помощ. В зависимост от Вашите нужди те ще Ви насочат към допълнителна специализирана помощ и ще ви предоставят информация, например по следните теми:

- бърза психотерапевтична помощ в амбулаторни клиники за лечение на травми
- заявления съгл. Закона за защита срещу насилието,
- документиране на доказателства в случаи на домашно и/или сексуално насилие, независимо от подаването на сигнал в полицията (Netzwerk ProBeweis),
- подаване на наказателна жалба и жалба по наказателно дело,
- информация за наказателни производства
- свидетелски показания,
- придружаване и подкрепа на свидетеля
- частно обвинение
- обезщетение за вреди или нанесена болка и страдание (производство за граждански иск от извършителя на престъпление),
- възможности за финансова подкрепа,
- медиация между жертва и извършител
- подкрепа при езикови бариери (също и превод на жестов език и др.).

Фондация за подкрепа на жертвите в Долна Саксония с 11 офиса за подкрепа на жертвите

Информация за услугите и данни за контакт с офисите можете да намерите на следния адрес:

www.opferhilfe.niedersachsen.de

Телефон: 0441/220-1111.

Подкрепа на психосоциалния процес

Подкрепата по време на съдебен процес е особено интензивна форма на подкрепа за жертви на престъпления в рамките на наказателното производство. Информация можете да намерите на адрес:

www.justizportal.niedersachsen.de/Prozessbegleitung

Телефон: 0511/120-8728.

Освен това можете да получите допълнителна информация и подкрепа тук:

Бюро на комисаря за защита на жертвите в провинция Долна Саксония.

Информация за централната служба за консултиране и медиация и контакт с офиса на държавния комисар можете да намерите на следния адрес:

www.mj.niedersachsen.de/opferschutzbeauftragter

Телефон: 0511/120-8737.

WEISSER RING e.V. с 41 офиса в Долна Саксония

Информация за услугите, предлагани от WEISSER RING e.V., и за филиалите в Долна Саксония можете да намерите на следния адрес:

www.niedersachsen.weisser-ring.de

Гореща линия за жертви: 116 006 (безплатно).

Преглед, обща информация за Вашите права и за помощта, която може да Ви се окаже, както и преглед на централите за контакт и консултации в Долна Саксония са на разположение на адрес

www.opferschutz-niedersachsen.de